LIVING THE DHAMMA: INTEGRATION OF BUDDHIST PRACTICE INTO THE LIVES OF BANGKOK LAYPEOPLE

Ms. Nissara Horayangura

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Southeast Asian Studies
(Interdisciplinary Program)
Graduate School
Chulalongkorn University
Academic Year 2006
Copyright of Chulalongkorn University

ใช้ชีวิตในธรรม: บูรณาการวิถีปฏิบัติแบบพุทธสู่ชีวิตฆราวาสในกรุงเทพฯ

นางสาว ณิศรา หรยางกูร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา (สหสาขาวิชา)
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

491996

Thesis Title	LIVING THE DHAMMA: INTEGRATION OF BUDDHIST PRACTICE INTO THE LIVES OF BANGKOK LAYPEOPLE
By	Ms. Nissara Horayangura
Field of Study	Southeast Asian Studies
Thesis Advisor	Associate Professor Suwanna Satha-Anand, Ph.D.
Thesis Co-advisor	Professor Sombat Chantornvong, Ph.D.

Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree

..... Dean of the Graduate School
(Assistant Professor M.R. Kalaya Tingsabadh, Ph.D.)

THESIS COMMITTEE

..... Chairman
(Professor Amara Prasithrathsint, Ph.D.)

..... Thesis Advisor
(Associate Professor Suwanna Satha-Anand, Ph.D.)

..... Thesis Co-advisor
(Professor Sombat Chantornvong, Ph.D.)

..... Member
(Assistant Professor Prapod Assavavirulhakarn, Ph.D.)

ณิศรา หรยางกูร: ใช้ชีวิตในธรรม: บูรณาการวิถีปฏิบัติแบบพุทธสู่ชีวิตฆราวาสในกรุงเทพฯ (LIVING THE DHAMMA: INTEGRATION OF BUDDHIST PRACTICE INTO THE LIVES OF BANGKOK LAYPEOPLE) อ.ที่ปรึกษา: รศ.ดร.สุวรรณา สถาอานันท์, อ.ที่ปรึกษาร่วม: ศ.ดร.สมบัติ จันทรวงศ์, 190 หน้า.

จุดเด่นของวิถีทางจิตวิญญาณในพุทธศาสนา อยู่ที่ความยืดหยุ่น เปลี่ยนแปลงได้ตามการตีความของปัจเจกบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แนวทางการปฏิบัติของฆราวาสนั้นยังคลุมเครืออยู่มาก ในวัฒนธรรมพุทธเถรวาท ทั้งของประเทศไทยและอื่นๆ สิ่งที่มักกล่าวสอนแก่ฆราวาส คือ การรักษาศีล 5 และ การทำทาน อย่างไรก็ดี ในสังคมไทยร่วมสมัย มีฆราวาสจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะ ชนชั้นกลาง ชาวเมืองที่มีการศึกษา ที่หันมาฝึกสมาธิ

รูปแบบการปฏิบัติในทางพุทธศาสนาที่เน้นการทำสมาธิ มักจะถูกเรียกว่า "การปฏิบัติธรรม" แต่คำนี้ใช้กันอย่างหลวมๆและรวมความถึงสิ่งใดบ้างก็ยังไม่ชัดเจน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก และ การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม เพื่อค้นหาว่า ชนชั้นกลางในกรุงเทพ จำนวน 8 คนที่ใฝ่การปฏิบัติอย่างจริงจัง เข้าใจการปฏิบัติธรรมว่าเป็นอย่างไร และ สอดประสานการปฏิบัติเข้าในชีวิตของตนทั้ง ในด้านชีวิตประจำวัน หน้าที่การงาน และ ความสัมพันธ์ในสังคม ได้อย่างไรบ้าง ประเด็นสำคัญที่ต้องการสืบค้นคือ ความยากลำบากที่บุคคลเหล่านี้ประสบพบในความพยายามที่จะปฏิบัติธรรมในฐานะฆราวาส

งานวิจัยนี้ พบว่าการ "ปฏิบัติธรรม" ถูกจัดให้อยู่ในสายการปฏิบัติทางพุทธศาสนาที่ชอบด้วยเหตุผล ซึ่งความสนใจหลักไม่ได้อยู่ที่การสร้างและสั่งสมบุญ เพื่อการเกิดใหม่ที่ดีกว่าในภพหน้า หากแต่เป็นการพัฒนาปัญญาเพื่อให้ถึงซึ่งความหลุดพ้นจากความทุกข์ทั้งปวง จนท้ายที่สุด คือ การเข้าถึงอิสรภาพที่แท้ คือ นิพพาน การปฏิบัติธรรมนี้ ให้ความสำคัญกับพิธีกรรมน้อยลง และ ไปพ้นจากรูปแบบการทำทานตามพิธีกรรมรูปแบบ แต่ให้ความสำคัญกับการฝึกจิตขั้นสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเจริญสติ วิปัสสนา และ การมีสติอย่างต่อเนื่องในชีวิตประจำวัน มากกว่าการทำสมาธิเพื่อความสงบ (สมถะและการทำฌาน) การปฏิบัติของพวกเขาเน้นการฝึกฝนด้านใน ซึ่งทำให้ไม่ต้องพึ่งพิงวัดและทำให้วิถีการปฏิบัติสอดคล้องกับวิถีชีวิตประจำวันมากขึ้น ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่พอใจวิธีการปฏิบัติที่ง่ายๆ สะดวกและมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับวิถีชีวิตในเมืองและวัฒนธรรมบริโภคสมัยใหม่

แม้ในคำพูดความเห็นที่ว่าฆราวาสมีอำนาจมากขึ้นในวิถีแห่งจิตวิญญาณ ว่าการปฏิบัติธรรมอย่างจริงจังนั้นไปกันได้กับชีวิตปรกติของฆราวาส แต่ผู้วิจัยพบว่า แท้จริงแล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์ ยังคงต้องต่อสู้กับความซับซ้อน และความขัดแย้งในการที่จะแทรกประสานการปฏิบัติธรรม เข้าไปในชีวิตประจำวัน ผลที่ตามมา คือ ชีวิตของพวกเขาเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัด อีกประการหนึ่ง พวกเขายอมรับว่า ในทางทฤษฎีแล้ว หากจะไปให้ถึงระดับสูงสุดของการปฏิบัติธรรม ก็ต้องบวช และพวกเขาเองอาจหาหนทางที่จะบวชในอนาคตด้วย ดังนั้น แม้ว่า ความพยายามอย่างแข็งขันของฆราวาสผู้ปฏิบัติธรรมจะทำให้เส้นแบ่งระหว่าง นักบวชกับฆราวาสดูเหมือนจะเลือนไป แต่ท้ายที่สุดแล้ว เส้นแบ่งระหว่างนักบวชกับฆราวาสยังดำรงอยู่และบางคนก็กำลังเตรียมตัวที่จะข้ามไปอีกฝั่งด้วย

สาขาวิชา เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา ลายมือชื่อนิสิต.....

ปีการศึกษา 2549 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4789527020: MAJOR SOUTHEAST ASIAN STUDIES
KEY WORDS: BUDDHISM/BUDDHIST PRACTICE/LAY/BANGKOK
NISSARA HORAYANGURA: LIVING THE DHAMMA: INTEGRATION
OF BUDDHIST PRACTICE INTO THE LIVES OF BANGKOK LAYPEOPLE.
THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. SUWANNA SATHA-ANAND, Ph.D.,
THESIS CO-ADVISOR: PROF. SOMBAT CHANTORNVONG, Ph.D., 200 pp.

A hallmark of the Buddhist spiritual path is the high degree of flexibility in individual interpretation, especially for laypeople as the guidelines for their practice is particularly vague. In Thai and other Theravada cultures, what has been most widely taught to laypeople is the five precepts and generosity (*dana*). However, in contemporary Thai society, growing numbers of laypeople have begun practicing meditation, especially among the urban, educated, middle-upper class. This development reflects a trend towards more vigorous spiritual engagement, both private and public, among a small subgroup of laypeople. They assert that laypeople, and not only monks, can also practice seriously towards ultimate liberation.

The form of Buddhist practice centered on meditation is commonly referred to in Thai as "*patibat tham.*" (dhamma practice). However, the term is loosely used and what it actually entails is unclear. Based on in-depth interviews and extensive participant-observation, this thesis explores how eight committed lay practitioners in Bangkok understand "*patibat tham*" and attempt to integrate it into their lives, including their daily routines, jobs, and social relations. An underlying concern is to examine the extent to which they encountered difficulties in trying to *patibat tham* as laity.

The researcher finds that "*patibat tham*" can be distinguished by a rational approach to Buddhist practice, wherein the primary concern is not accumulating merit for a good rebirth, but developing wisdom (*panna*) to achieve liberation from suffering, including ultimate liberation (*nibbana*). De-emphasizing rituals and going beyond simply performing monetary *dana*, it emphasizes higher mental training, particularly in insight meditation (*vipassana*) and continuous mindfulness (*sati*), rather than just deep levels of tranquility meditation (*samatha* and practice of *jhanas*). This emphasis internalizes practice, freeing it from reliance on temples and making it more compatible with daily lay life. Most informants favor practice methods that are convenient and efficient, to suit their hectic urban lifestyles and the modern consumer culture.

Yet, while the rhetoric of lay spiritual empowerment may downplay limitations to *patibat tham* as laypeople, the researcher discovers that in fact the informants do have to grapple with complications and contradictions in attempting to integrate *patibat tham* into their daily life. In response, they have made significant concrete changes in their lives. Moreover, although many may at first equivocate on this point, they finally admit that at the highest level of practice, they may seek ordination. Thus, although lay practitioners' vigorous efforts in *patibat tham* are blurring the line between monk and lay, ultimately there are still limits to the lay path and a line that remains, which some are preparing to cross.

Field of Studies Southeast Asian Studies

Academic Year 2006

Student's signature .....

Advisor's signature .....

Co-Advisor's signature .....

ACKNOWLEDGEMENTS

I would like to express my gratitude to my advisor Dr. Suwanna Satha-Anand and co-advisor Dr. Sombat Chantornvong for their counsel, encouragement, support and great kindness in guiding me through the long journey – including the very wise advice to have fun with it!

I would also like to offer my gratitude to Maechi Vimuttiya (Dr. Supaphan Na Bangchang), President of the International Tipitaka Hall at Chulalongkorn University, for her generous help and uplifting encouragement, especially when I was first developing this project.

I am grateful to Dr. Sunait Chutintaranond, Director, and Dr. Withaya Sucharithanarugse, of the Southeast Asian Studies Program for sharing their knowledge and advice. I would also like to thank all my other teachers, whom I have learned a great deal from. Thanks are also due to my thesis committee members, Dr. Amara Prasithrathsint and Dr. Prapod Assavavirulhakan, for their comments and suggestions.

I would like to take this opportunity to thank all the monks, nuns, dhamma teachers, professors, dhamma practitioners, journalists, classmates, and others who have aided me along the way. I will not mention them here individually, not because there are too many to remember, but precisely because I remember each and every person that I do not wish to leave anyone out. Many were very generous with their time, yet I also found that even brief conversations yielded insights that proved very valuable in my work. If I have been remiss in specifically citing in this thesis any of their ideas that I may have absorbed and been influenced by, may I credit them here.

I also want to thank the staff of the Southeast Asian Studies and Thai Studies office and the libraries I frequented. Their assistance and friendliness has made my graduate student years that much more enjoyable.

I am grateful to the Rockefeller Foundation for granting me a fellowship to support my studies and research.

I am very thankful to my friends, near and far, for their "Good Friendship."

Not least of all, I offer my heartfelt gratitude to my informants, who provided the very basis for this thesis. It would have been literally impossible to undertake, let alone complete, without their cooperation. They have been immensely kind, helpful, and generous with their time and personal stories, and I have been greatly enriched by my experiences with them. Special thanks to "Ko" for reviewing my draft and exchanging ideas with me about it.

Finally, I owe deep gratitude to my father and sister for their love and innumerable forms of support – moral, intellectual, editorial, clerical, nutritional, financial, and comical.

I dedicate this thesis to my mother, who helped to plant the seeds of dhamma in me; has always been an inspiring example of kindness, compassion, and patient endurance; and despite her illness continues to be a tremendous source of love and joy in my life.

TABLE OF CONTENTS

Page

Abstract (in Thai).....iv

Abstract (in English).....v

Acknowledgements.....vi

Table of Contents.....vii

List of Tables and Figures.....x

CHAPTER I INTRODUCTION.....1

Background.....1

Research Objectives.....6

Literature Review.....8

Theoretical Framework.....13

Methodology.....20

Scope and Limitations.....28

Terminology.....29

Introducing Eight *Phu Patibat Tham*.....30

CHAPTER II WHAT IS "PATIBAT THAM"? (*PATIPATTI DHAMMA*).....37

Etymology and Actual Usage 37

Narratives on Becoming a *Phu Patibat Tham*.....38

Hierarchies of Merit/Practice: Goals and Priorities.....50

Meditation: Cornerstone of *Patibat Tham*.....61

Taking *Patibat tham* "Out of the Forest".....72

Retreats: Retaining Elements of "Forest" *Patibat Tham*.....79

Choosing One Boat: *Patibat Tham* at the Highest Level.....81

A Recap: Coming Full Circle.....85

CHAPTER III RIGHT LIVELIHOOD (*SAMMA-AJIVA*).....87

Avoiding Wrong Livelihood.....88
From "Not Wrong" to "Right" Livelihood.....92
Right Intention in a Right Livelihood.....92
Do No Harm.....93
Not for the Money.....93
Spiritual Development and Service to Others.....96

CHAPTER IV GOOD FRIENDSHIP (*KALYANAMITTATA*).....109

Avoiding False Friends.....111
Associating with Good Friends.....114
Cultivating Dhamma Friends.....116
Specialized Meaning of *"Kalyanamitta"*.....121
Higher Meaning of *"Kalyanamitta"*.....124

CHAPTER V CONCLUSION.....126

A Distinctive Style of Buddhist Practice.....126
Spiritual Preferences of the Urban, Educated, Middle-Upper Class.....127
Convergence Between Monk and Lay.....133
Stages in Evolving *Patibat tham*.....135
Anytime, Anywhere, in Anything: An Oversimplified Rhetoric.....138
Motivations for Equivocation.....139
Border Between Monk and Lay: Contradictions and Limits.....140
Enduring Roles for Monastics.....142

Demonstrated Need for Female Ordination.....143
A Broader Perspective.....144
Transcending "Patibat Tham".....147

REFERENCES.....149

APPENDICES.....163

Appendix A: The Noble Eightfold Path.....164
Appendix B: Informant Biographies.....176
Appendix C: Discussion Guide.....180
Appendix D: Sample Retreat Schedules.....184
Appendix E: Photos from a Sample Retreat (YBAT).....186

BIOGRAPHY.....188

LIST OF TABLES AND FIGURES

Page

Table 1.1 Informant Background.....22
Table 1.2 Schools of Practice Experienced.....24
Table 1.3 Dhamma Related Activities Experienced.....25
Table 3.1 *Patibat Tham* Routines.....76

Figure 1.1 Theoretical Framework.....17